torek 15. februarja 2022

P9_TA(2022)0024

Gensko spremenjena soja GMB151 (BCS-GM151-6)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo GMB151 (BCS-GM151-6), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D075506/01 – 2021/2947(RSP))

(2022/C 342/03)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo GMB151 (BCS-GM151-6), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D075506/01,

— ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi ([1]), zlasti členov 7(3) in 19(3),

— ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 4. februarja 2022, in na podlagi katerega mnenje ni bilo sprejeto,

— ob upoštevanju členov 11 in 13 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ([2]),

— ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) sprejela 27. januarja 2021 in objavila 19. aprila 2021 ([3]),

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, s katerimi je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov ([4]),

---

([1]) UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

([2]) UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

([3]) Znanstveno mnenje odbora EFSA o gensko spremenjeni soji GMB 151 za uporabo v živilih in krmi v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-NL-2018.153, EFSA Journal 2021; 19(4):6424, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6424.

([4]) Evropski parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov. Poleg tega je v devetem zakonodajnem obdobju sprejel naslednje resolucije:
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0028).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve za dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0029).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 in DAS-40278-9, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0030).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0054).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 89788 (MON-89788-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0055).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja v promet za proizvode, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in podkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in NK603 × DAS-40278-9 ali so iz njih sestavljeni ali narejeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0056).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh, štirih ali petih genskih transformacijskih dogodkov Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 in GA21, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Svet (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0057).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. maja 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0069).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg in razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1111 v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0291).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0292).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0293).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0365).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in MON 87411, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0366).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0367).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 88017 (MON-88Ø17-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0368).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 (MON-89Ø34-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0369).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614 × T304-40 × GHB119, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0080).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0081).

torek 15. februarja 2022

— ob upoštevanju člena 112(2) in (3) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

A. ker je družba BASF SE s sedežem v Nemčiji v imenu družbe BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC s sedežem v Združenih državah Amerike (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) 9. oktobra 2018 v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003 oddala vlogo za dajanje živil, živilskih sestavin in krme, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo GMB151 (v nadaljnjem besedilu: gensko spremenjena soja), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg; ker ta vloga zajema tudi dajanje proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg in so razen za živila in krmo namenjeni tudi za druge vrste uporabe, z izjemo gojenja;

B. ker je agencija EFSA 27. januarja 2021 sprejela pozitivno mnenje in ga objavila 19. aprila 2021;

C. ker je bila gensko spremenjena soja razvita tako, da je odporna na skupino herbicidov, ki so znani kot zaviralci HPPD, kot so izoksaflutol, mezotrion in tembotrionin, ter proizvaja insekticidno beljakovino (toksin Bt), Cry14Ab-1.b ([5]), ki je strupena za nematode (ogorčice);

Neocenjevanje ostankov herbicidov, metabolitov in učinkov „koktajla“

D. ker je iz številnih študij razvidno, da se pri gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, uporabi več t. i. komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojava plevela, odpornega proti herbicidom ([6]); ker je treba zato pričakovati, da bo gensko spremenjena soja izpostavljena večjim in večkratnim odmerkom komplementarnih herbicidov, posledica tega pa bodo večje količine ostankov v pridelku;

E. ker je izoksaflutol v skladu z usklajenim razvrščanjem in označevanjem, odobrenim na ravni Unije, zelo strupen za vodne organizme in domnevno škodi nerojenim otrokom ([7]);

F. ker je bil v oceni tveganja pri gensko spremenjeni soji upoštevan samo izoksaflutol; ker pa je med herbicidi, ki zavirajo HPPD, več raznolikih herbicidov, med drugim mezotrion, ki se lahko pri tej gensko spremenjeni soji uporablja v velikih količinah;

G. ker lahko mezotrion po navedbah Evropske agencije za varnost hrane „šteje, da ima lastnosti motilcev hormonskega ravnovesja“, genotoksičnega potenciala metabolita AMBA, ki je razgradni produkt mezotriona, pa „ni mogoče izključiti“ ([8]);

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo DAS-81419-2 × DAS–44406–6, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0334).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij 1507, MIR162, MON810 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0335).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt 11 (SYN-BTØ11-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0336).

([5]) Mnenje agencije EFSA, str. 6 in 7.

([6]) Gl. na primer Bonny, S. (2016) *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Gensko modificirani pridelki, odporni na herbicide, plevel in herbicidi: pregled in učinek), Environmental Management, januar 2016; 57(1), str. 31–48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 in Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years* (Vplivi gensko spremenjenih pridelkov na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), Environmental Sciences Europe; 28. september 2012, zvezek 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([7]) https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433

([8]) *EFSA Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance mesotrione* (Sklep agencije EFSA o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo mezotrion), Strokovno glasilo EFSA 2016; 14(3):4419, str. 3, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419.

H. ker se šteje, da ocenjevanje ostankov herbicidov in njihovih razgradnih produktov (v nadaljnjem besedilu: metaboliti) na gensko spremenjenih rastlinah ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme, in se zato ne izvaja v postopku odobritve gensko spremenjenih organizmov; ker je to sporno, saj so lahko prav genska sprememba vpliva na način razgradnje komplementarnih herbicidov v gensko spremenjenih rastlinah ter sestavo in toksičnost metabolitov;

I. ker so zaradi specifičnih kmetijskih metod pri gojenju gensko spremenjenih rastlin, odpornih proti herbicidom, prisotni specifični vzorci uporabe, izpostavljenosti, prisotnosti določenih metabolitov in pojava kombiniranih učinkov, ki zahtevajo posebno pozornost; ker agencija EFSA teh vzorcev ni obravnavala;

J. ker torej ni mogoče sklepati, da je uživanje gensko spremenjene soje varno za zdravje ljudi in živali;

Odprta vprašanja v zvezi s toksini Bt

K. ker so bile za varnostne študije uporabljene izolirane beljakovine Cry14Ab-1, pridobljene iz mikrobnih rekombinantnih sistemov ([9]); ker toksikološkim testom, ki so izvedeni z izoliranimi beljakovinami, ni mogoče pripisati velikega pomena, saj so toksini Bt v gensko spremenjenih kmetijskih rastlinah, kot so koruza, bombaž in soja, po naravi bolj toksični kot izolirani toksini Bt, ker lahko inhibitorji proteaze, prisotni v rastlinskem tkivu, zakasnijo razgradnjo toksinov Bt in tako povečajo toksičnost; ker je bil ta pojav dokazan v številnih znanstvenih študijah, tudi v tisti, izvedeni pred 30 leti za družbo Monsanto, ki je pokazala, da je toksičnost toksinov Bt celo ob prisotnosti izjemno majhne količine inhibitorjev proteaze do 20-krat višja ([10]);

L. ker se v ocenah tveganja agencije EFSA ta povečana toksičnost ni nikoli upoštevala, čeprav je relevantna za vse rastline Bt, ki jih je dovoljeno uvažati v Unijo ali gojiti v Uniji; ker zato ni mogoče izključiti tveganj za ljudi in živali, ki zaužijejo hrano in krmo s toksini Bt, ki so prisotni zaradi te povečane toksičnosti zaradi interakcije med PI in toksini Bt;

M. ker so bili v številnih študijah opaženi stranski učinki izpostavljenosti toksinom Bt, ki lahko vplivajo na imunski sistem, ter se je ugotovilo, da lahko imajo nekateri toksini Bt adjuvantne lastnosti ([11]), kar pomeni, da lahko povečajo alergenost drugih beljakovin, s katerimi pridejo v stik;

N. ker je znanstvena študija pokazala, da se toksičnost toksinov Bt lahko poveča tudi z interakcijo z ostanki škropljenja s herbicidi in da so potrebne nadaljnje študije kombiniranih učinkov zloženih dogodkov (gensko spremenjene kmetijske rastline, ki so bile spremenjene, da bi bile odporne na herbicide in da bi proizvajale insekticide v obliki toksinov Bt) ([12]); ker se kljub temu šteje, da ocenjevanje morebitne interakcije ostankov herbicidov in njihovih metabolitov s toksini Bt ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme in se zato ne izvaja v okviru ocene tveganja;

Pripombe pristojnih organov držav članic

O. ker so pristojni organi držav članic v trimesečnem posvetovalnem obdobju agenciji EFSA predložili pripombe ([13]); ker je bilo med kritičnimi pripombami navedeno, da bi bilo treba predložiti podatke za oceno, ali se v gensko spremenjeni soji kopičijo ostanki herbicidov in metabolitov, in ali so lahko ravni teh ostankov in metabolitov v gensko spremenjeni soji, uvoženi v Unijo, nesprejemljive, navedene so bile posledice v zvezi s subkronično, razvojno in reproduktivno toksičnostjo, da je podlaga za oceno tveganja za okolje povezana s številnimi pomanjkljivostmi in negotovostmi glede tveganja za okolje, povezanega z gensko spremenjeno sojo, da sedanje študije niso dovolj za zaključek, da bodo izpostavljenost okolja in s tem učinki na neciljne organizme zanemarljivi, da bi bilo treba upoštevati vpliv gojenja

([9]) Mnenje agencije EFSA, str. 16.

([10]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., *Potentiation of Bacillus thuringiensis insecticidal activity by serine protease inhibitors* (Povečanje insekticidnega delovanja bakterije Bacillus thuringiensis z inhibitorji serinskih proteaz), Journal of Agricultural and Food Chemistry, 1990, št. 38, str. 1145–1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([11]) Za pregled glej Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., *An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals* (Pregled varnosti in bioloških učinkov toksinov Cry *Bacillus thuringiensis* pri sesalcih), Journal of Applied Toxicology, maj 2016, 36(5), str. 630 648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([12]) https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub

([13]) Pripombe držav članic o gensko spremenjeni soji so dostopne v registru vprašanj agencije EFSA: https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5946

gensko spremenjene soje v državah proizvajalkah in da na podlagi dokazov, predstavljenih v dokumentaciji, ni mogoče sklepati o primerjalni oceni soje GMB151 ali o njeni varnosti;

Nedemokratično odločanje

P. ker Komisija priznava, da je problematično, da mora še vedno sprejemati sklepe o odobritvi gensko spremenjenih organizmov, ki jih ne podpira kvalificirana večina držav članic, kar bi morala biti kvečjemu izjema, vendar je zdaj to postalo pravilo pri odločanju o odobritvi gensko spremenjenih živil in krme;

Q. ker je Evropski parlament v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih nasprotuje temu, da bi gensko spremenjene organizme, namenjene za živila in krmo, dali na trg (33 resolucij) ter da bi te organizme gojili v Uniji (tri resolucije); ker je v devetem zakonodajnem obdobju že 21-krat nasprotoval dajanju gensko spremenjenih organizmov na trg; ker niti ene odobritve teh gensko spremenjenih organizmov ni podprla kvalificirana večina držav članic; ker so med razlogi, zakaj države članice ne podpirajo odobritev, znanstveni pomisleki v zvezi z oceno tveganja;

R. ker je Komisija sama priznala demokratični primanjkljaj, odsotnost podpore držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej sprejema odobritve za gensko spremenjene organizme;

S. ker ni treba spreminjati zakonodaje, da bi lahko Komisija zavrnila odobritev gensko spremenjenih organizmov, če je kvalificirana večina držav članic v odboru za pritožbe ne podpre ([14]);

Spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije

T. ker posebna poročevalka OZN o pravici do hrane v poročilu iz leta 2017 ugotavlja, da imajo nevarni pesticidi katastrofalne posledice za zdravje, zlasti v državah v razvoju ([15]); ker je cilj trajnostnega razvoja 3.9 OZN do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam ter onesnaženosti zraka, vode in tal ([16]); ker bi odobritev uvoza gensko spremenjene soje povečala povpraševanje po tej kmetijski rastlini, ki je bila spremenjena za tretiranje s herbicidi, ki zavirajo HPPD, kot sta izoksaflutol in mezotrion, s čimer bi se povečala izpostavljenost delavcev v tretjih državah; ker je to tveganje za delavce in okolje še posebej problematično pri gensko spremenjenih kmetijskih rastlinah, odpornih proti herbicidom, saj se pri njih uporabijo večje količine herbicidov;

U. ker je krčenje gozdov glavni vzrok za zmanjševanje biotske raznovrstnosti; ker so emisije, ki izhajajo iz rabe zemljišč in njenih sprememb, zlasti zaradi krčenja gozdov, drugi največji vzrok podnebnih sprememb za izgorevanjem fosilnih goriv ([17]); ker naj bi v skladu s ciljem trajnostnega razvoja 15 do leta 2020 ustavili krčenje gozdov ([18]); ker imajo gozdovi večnamensko vlogo in s tem podpirajo uresničevanje večine ciljev trajnostnega razvoja ([19]);

([14]) Komisija v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 182/2011 lahko nadaljuje postopek odobritve, če v odboru za pritožbe ni podpore kvalificirane večine držav članic, vendar to ni nujno.

([15]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([16]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([17]) Sporočilo Komisije z dne 23. julija 2019 z naslovom Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov (COM(2019)0352), str. 1.

([18]) Gl. cilj 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/

([19]) Sporočilo Komisije z dne 23. julija 2019 z naslovom Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov (COM(2019)0352), str. 2.

V. ker je pridelava soje ključno gonilo krčenja gozdov na območjih Amazonke, Cerrada in Gran Chaca v Južni Ameriki; ker je 97 % soje, pridelane v Braziliji, oziroma 100 % soje, pridelane v Argentini, gensko spremenjene ([20]); ker je večino gensko spremenjene soje, ki jo je dovoljeno gojiti v Braziliji in Argentini, že dovoljeno uvažati v Unijo;

W. ker je Unija pogodbenica Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti, v kateri je jasno zapisano, da imajo tako države izvoznice kot države uvoznice jasno mednarodno odgovornost glede biološke raznovrstnosti;

X. ker Uredba (ES) št. 1829/2003 določa, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo imeti škodljivih učinkov na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje in da mora Komisija pri pripravi osnutka sklepa upoštevati vse ustrezne določbe prava Unije in druge legitimne dejavnike, pomembne za obravnavano zadevo; ker bi morali ti legitimni dejavniki vključevati obveznosti Unije na podlagi ciljev trajnostnega razvoja OZN, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti;

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni skladen s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, tj. v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([21]), da bi se zagotovila osnova za zagotavljanje visoke ravni varstva življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali, okolja ter interesov potrošnika v zvezi z gensko spremenjenimi živili in krmo ob zagotavljanju učinkovitega delovanja notranjega trga;

3. poziva Komisijo, naj umakne osnutek izvedbenega sklepa;

4. znova poziva Komisijo, naj ne odobri gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, ki so odporne proti herbicidom, dokler ne bodo zdravstvena tveganja, povezana z ostanki, docela raziskana za vsak posamezni primer, kar zahteva celovito oceno ostankov škropljenja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin s komplementarnimi herbicidi ter oceno razgradnih produktov herbicidov in morebitnih kombiniranih učinkov, vključno s samo gensko spremenjeno rastlino;

5. pozdravlja, da je Komisija v pismu z dne 11. septembra 2020 poslancem končno priznala, da je treba pri odločitvah o odobritvi gensko spremenjenih organizmov upoštevati trajnostnost ([22]); vendar je globoko razočaran, ker Komisija še naprej dovoljuje uvoz gensko spremenjenih organizmov v Unijo, čeprav Parlament vedno znova nasprotuje, večina držav članic pa glasuje proti tem odobritvam;

6. poziva agencijo EFSA, naj zahteva podatke o posledicah uživanja živil in krme iz gensko spremenjenih rastlin za črevesno floro;

7. poziva agencijo EFSA, naj razširi oceno tveganja, da bo popolnoma upoštevala vse interakcije in kombinirane učinke med toksini Bt, gensko spremenjenimi rastlinami in njihovimi sestavnimi deli ter ostanki škropljenja s komplementarnimi herbicidi, in oceni povezani vpliv na okolje ter zdravje in varnost hrane;

([20]) International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, *Global status of Commercialized Biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years* (Stanje gensko spremenjenih poljščin v letu 2017: v 22 letih uporabe biotehniških pridelkov je ta naraščala skupaj z gospodarskimi koristmi); poročilo št. 53 (2017), str. 16 in 21, https://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

([21]) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

([22]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

torek 15. februarja 2022

8. poziva Komisijo, naj nemudoma ustavi uvoz gensko spremenjene soje, pridelane v Braziliji in Argentini, pri čemer naj po potrebi uporabi člen 53 Uredbe (ES) št. 178/2002, dokler ne bodo vzpostavljeni učinkoviti pravno zavezujoči mehanizmi, s katerimi bo mogoče preprečiti, da bi v Uniji na trg dajali proizvode, povezane s krčenjem gozdov in posledičnimi kršitvami človekovih pravic;

9. ponovno poziva k uveljavitvi evropske strategije za proizvodnjo rastlinskih beljakovin in oskrbo z njimi ([23]), da bo Unija manj odvisna od uvoza gensko spremenjene soje in se bodo skrajšale verige preskrbe s hrano ter se bodo ustvarili regionalni trgi;

10. znova poziva Komisijo, naj upošteva obveznosti, ki jih ima Unija po mednarodnih sporazumih, kot so Pariški sporazum o podnebnih spremembah, Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN za trajnostni razvoj; ponovno poziva, naj se osnutkom izvedbenih aktov priloži obrazložitveni memorandum, v katerem je pojasnjeno, kako podpirajo načelo neškodovanja ([24]);

11. poudarja, da predlogi sprememb, ki jih je Evropski parlament sprejel 17. decembra 2020 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 182/2011 ([25]) in služijo kot podlaga za pogajanja s Svetom, določajo, da Komisija ne odobri gensko spremenjenih organizmov, če za to ni podpore kvalificirane večine držav članic; vztraja, naj Komisija spoštuje to stališče, in poziva Svet, naj nemudoma nadaljuje delo in sprejme splošni pristop k tej zadevi;

12. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

([23]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 64.

([24]) Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 102.

([25]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0364.